

IJS

Koen D'haene

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of veelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zo nodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (i) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (ii) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Eerste druk, juni 2016

© 2016 LetterRijn

Auteur: Koen D'haene

Redactie: Theo van Rijn

Grafische vormgeving: Book-a-liciouz

Drukwerk: Grafistar, Lichtenvoorde

Uitgeverij: LetterRijn

isbn: 978-94-918752-6-7

Ik werkte deze roman af tijdens een verblijf in het Lijsternest, Streuvelshuis en schrijversresidentie, georganiseerd door de Provincie West-Vlaanderen in samenwerking met literatuurhuis Passa Porta (1-14 februari 2016).

*And those were the days of roses,
Poetry and prose and Martha
All I had was you and all you had was me.
There was no tomorrows,
We'd packed away our sorrows
And we saved them for a rainy day*

Tom Waits

*I can still recall
Our last summer
I still see it all
Living for the day, worries far away
Our last summer
We would laugh and play*

Abba

Proloog

Ze gleed ontzettend snel over de sneeuw. Als een losgeslagen projectiel. Stuurloos. Snoeihard. Het enige wat ze zag, was wit. Overal wit. Het glijden leek eerder op vliegen of zweven. Ze voelde geen angst, daarvoor was er geen tijd. Pijn was er ook niet. Ze hield haar handen beschermend om haar hoofd, maar zelfs dat was niet nodig. Het voelde als toen ze als klein meisje op een grote plastic tas ging zitten en over de sneeuw op de helling in het park gleed. Ineens keek ze weer recht in de doffe ogen van haar moeder en beneden wachtte haar vader haar met een brede glimlach op. Samen klommen ze weer naar boven, maar toen ze weer gleed was hij er beneden niet meer en strandde ze hulpeloos en bang in het struikgewas. De herinnering was niet meer dan een flits, want ineens zweefde ze echt. Eén seconde, de diepte in. Wit werd zwart. Een harde bons en dan niets meer.

Verschrikt opent ze de ogen. Het duurt even voor ze beseft waar ze is. Om haar heen zijn er slechts muren van ijs. Het is een vreemd uitzicht. De muren lijken zwart en het is alsof ze door het donker kan kijken. Alsof ze door een venster kijkt waarachter dikke, zwarte mist hangt. Er komt geen einde aan die mist, zoals er ook geen einde aan de zee komt als je erover staart. Ze kijkt naar boven. Er is alleen een kloof die steeds nauwer wordt en lang donker blijft maar helemaal bovenaan eindigt in een helder wit licht.

Vreemd dat ze nergens pijn heeft. Eindelijk krijgt ze antwoord op een vraag die ze zich al vaak stelde. Wat voel je als je van een brug of een berg valt? Doet vallen pijn? Ga je van vallen dood? Of is het de landing op de harde grond die je doodt? Nu weet ze het. Vallen doet geen pijn en als de ondergrond niet te hard is, blijf je gewoon leven. Zo is het in elk geval hier op de sneeuw in

de kloof.

Stilaan voelt ze hoe de koude haar lichaam binnendringt. Waar is haar rugzak? Ze voelt hem niet meer op haar rug. Werd hij van haar rug geslingerd tijdens de val? Dan ziet ze hem enkele meters verder in de kloof liggen. Er zit enkel nog een regenjasje in dat enige warmte kan bieden. Maar wat voor zin heeft het? Wat moet ze nu in godsnaam met een regenjasje?

Ze kijkt omhoog in het zwarte gat en barst in tranen uit. Het is voorbij. Deze zomer was de mooiste en de laatste van haar leven.

In een rotvaart glijdt hij slingerend in de richting van de zwarte rotsen. Door zijn poging om haar handen te grijpen, rolt hij hals-overkop op het ijs. Met veel moeite kan hij zijn gezicht bedekken wanneer hij dol over het ijs scheert. Hij voelt diepe schaafwonden op zijn wangen en zijn handen. Veel tijd om zich te beschermen, is er niet. Nog even en hij stort te pletter tegen een rotspartij in de sneeuw. Hij mag er niet met zijn hoofd op bonken. Nog even ... Wanhopig slingert hij zijn benen voor zich uit. Hij schreeuwt het uit van de pijn als zijn voeten met een schok tegen de rotsen bonken en dan ook de rest van zijn lichaam bruusk tot stilstand komt. Er kraakt iets. Hij is amper bekomen als er plots grote blokken ijs en sneeuw op hem vallen. Dan ziet hij haar in een flits naast hem voorbischuiven. Ze zit op haar kont, haar armen om haar hoofd. Hij wil roepen, maar de pijn aan zijn knieën is hiervoor te hevig.

Het lukte haar niet om boven te blijven. En zij bonkt niet tegen deze rotsen aan. In een wazig beeld ziet hij haar verder en verder glijden tot ze diep onder hem verdwijnt in het sneeuwveld.

Een puntige steen drukt tegen zijn rug. Hij wil zijn benen strekken om wat lager op de rots te liggen. Maar zijn benen zijn er niet meer. Het dringt tot hem door. Waar hij is. Hoe hij is. Een nieuwe pijnscheut gaat door zijn hele lichaam. Hij sluit de ogen en denkt aan niets. Een ultieme poging om de pijn te verbijten. Hij wil nu

niet denken aan hoe het verder moet, eerst moet hij bekomen van de val. De pijn de baas kunnen. Maar boven zijn knieën voelt hij zijn lichaam stampen en kloppen. Hij roept haar naam, zo hard hij nog kan. Dan valt hij achterover en blijft kermend van de pijn op zijn rug in de sneeuw liggen. Voetballers leggen ijs op een wond om de pijn snel te bezweren. Maar hier ligt een heel sneeuwveld onder zijn lichaam en de pijn houdt nog niet op. Hij blijft roepen, schreeuwen. Niet omdat ze hem zou horen of helpen. Maar haar naam kan hem over de pijn heen helpen.

Niet de kou of de duisternis maken haar bang. Het is die stilte. Het is oorverdovend stil in haar ijsgrot. Waar ze woont, is er altijd geluid. Voorbijrijdende auto's. Spelende kinderen. Fabrieksgeluiden. Overvliegende vliegtuigen. Getoeter. En als dat er allemaal niet is, is er het vreselijke gezoem van auto's ver weg op de auto-weg. Net als je denkt dat het stil is, hoor je die dan. Maar hier is het echt stil. Tijdens de tocht over de sneeuwvlakte was er de warme klank van knarsende sneeuw onder hun schoenen. De wandelaars zijn ver weg nu. Hoorde ze maar iets. Het zou haar laatste uren op aarde minder angstig maken. Ze barst niet opnieuw in tranen uit, maar begint stilletjes te snikken. Als er geen geluid is, moet ze dat maar zelf maken. Vreemd genoeg denkt ze niet meer aan wat er is gebeurd en aan wat er op haar afkomt. Ze gaat dood, dat weet ze nu heel zeker. Maar hoe lang zal ze nog blijven leven? Zal ze doodvriezen? Doet dat pijn?

Die stilte maakt haar gek. Niets wat ze hier doet, maakt geluid. Ze slaat met haar vuist en schopt met haar schoenen tegen de ijswand. Niets. Het blijft plagerig stil. Alle leven verdwijnt in deze spelonk. Ook het hare.

Hoe diep zou de spleet zijn? Tien meter? Twintig meter? Honderd meter? Ze kijkt naar boven. Ik moet naar het licht kijken, denkt ze. Leven opzoeken, zolang ik er nog ben. Of juist niet. Ze

moet misschien juist zo snel mogelijk dood willen zijn.

Dan hoort ze een stem. Haar naam. Is hij er nog? Hij gleed voor haar de diepte in. Ze roept ook. Iets dat lijkt op zijn naam, want door de kou lukt het haar niet meer om hard te roepen.

Hij roept tegen beter weten in. De pijn die boven zijn knieën begon, klimt steeds hoger. Zijn hele lichaam trilt. Het lukt hem niet om zijn benen op te tillen of te verplaatsen om de druk van zijn lichaam tegen de stenen te verminderen. Ook hoger klimmen lukt hem niet. De kracht ontbreekt om op het gladde ijs te klauteren.

Moedeloosheid slaat toe. Hij stopt met roepen en laat zich voorzichtig tot helemaal tegen de rots glijden. Niets wil hij nog. Gewoon liggen nu. Als de pijn maar ophoudt.

Hij hoort haar roepen. Het komt van heel ver. Hij houdt de adem in. Het is alsof zijn naam over de sneeuw waait. Ze leeft nog! Hij speurt om zich heen, maar ver reikt zijn zicht niet. Hij kijkt prompt tegen de rotsen aan en kan van hieruit niet verder kijken. Botste ze ook tegen rotsen aan? Hield haar val lager op en probeert ze nu de ijsberg op te klimmen? Of is ze net als hij gewond en kan ze zich niet verroeren?

Hij roept haar naam, maar zijn stem klinkt zwak. De koude ijslucht snijdt hem de adem af. Hij moet enkele meters opzij om naast de rotsen te kunnen kijken, maar zijn benen en voeten zijn levenloos. Hij weigert het ergste te denken. Gewoon gebroken, denkt hij. Dubbele of driedubbele beenbreuk, het maakt niet uit. Het komt wel goed, maar nu kan hij moeilijk bewegen. Hij strekt zijn armen uit en zoekt houvast voor zijn handen. Hij vindt enkele rotspunten en trekt zich vooruit. Hij sleept zich moeizaam over het ijs en de sneeuw. Nu en dan hoort hij vaag haar geroep. Het geeft hem moed om zich verder te slepen. Hij kreunt van de pijn, maar toch vindt hij een ritme om zich over de rotsen te bewegen.

Hij komt bij de plaats waar de rotsen in de sneeuw verdwijnen. Hij kijkt naar beneden. Zijn hoop om haar hier te zien, was ijdel. Het enige wat hij ziet, is een grote en snel dalende vlakke van glinsterend ijs met een dun laagje sneeuw erop. Hij probeert de plaats te vinden waar zij naartoe is gegleden, maar vindt die niet. Hij moet dan maar gewoon proberen verder te dalen. Als hij bij haar komt, kunnen ze elkaar helpen. Wat hij niet meer kan, zal zij kunnen. Samen redden ze het wel.

Hij aarzelt even. De helling is erg steil. Wat gebeurt er als hij het houvast van de rotsen kwijt is? Zal hij het redden op die helling? Maar dan hoort hij weer zijn naam. Hij antwoordt niet meer, maar verzamelt al zijn krachten om zich op de gladde helling te wagen. Zijn handen zijn stijf van de kou en hij voelt de tinteling aan zijn vingertoppen. Als hij niet overhaast te werk gaat en zich op zijn onderneming concentreert, moet het lukken om tot bij haar te komen.

Hij grijpt de laatste twee rotspunten die hem voldoende steun kunnen geven vast. Dan laat hij zijn lichaam gewoon naar beneden glijden. Hij voelt de kracht in zijn bekken, spant zijn buikspieren. Hij ziet zijn benen en voeten verdwijnen. Hij houdt de stenen vast. Nu moet hij die voorzichtig loslaten en met zijn vingers in het ijs krabben om steun te vinden. Zo wil hij zich centimeter per centimeter naar beneden laten zakken. Hoe kan het anders?

Dit wordt lastig, maar beneden wacht zij op hem.

Ze is er zeker van dat hij het is. Maar waarom houdt zijn geroep ineens op? Hoort hij haar dan niet? Ze spaart haar krachten en roept met tussenpozen. Ze heeft geen idee hoe lang ze wacht. Maar elke keer als ze voelt dat ze weer voldoende kracht heeft, roept ze luid zijn naam.

Reikt haar stem tot boven? Kan hij haar horen als hij ergens naast de kloof in de sneeuw zit? Misschien ging hij langs de ver-

keerde kant naar haar op zoek. Haar geroep botst vast tegen de bergen en rotsen aan. Misschien vindt hij haar niet en gaat hij steeds verder van haar vandaan.

Door de kou lukt het haar steeds moeilijker om te roepen. Maar ze mag het laatste sprankje hoop niet verliezen. Hij is in de buurt van deze spelonk. Had hij een touw in zijn rugzak? Wie van hen borg het touw op? Als hij het heeft, lukt het misschien om boven te komen. Of hij kan tot bij haar neerdalen. Hij was sterk, het lukt hem wel om haar te redden. En indien niet ... sterven in zijn beschermende armen lijkt haar nu niet eens zo erg.

Ze moet het jasje nemen. Ook al helpt het maar een heel klein beetje. De kou is haar grootste vijand nu. Ze voelt de druk op haar longen elke keer als ze ademt. Haar lichaam verkramppt. Ze gaat op haar knieën zitten en wil tot bij de rugzak kruipen. Maar haar lichaam is verstijfd van de kou. Ze valt als een verlamde voorover en blijft lomp op haar buik liggen. Ze wil weer rechtop gaan zitten, maar vindt de kracht niet. Wanhoop overvalt haar weer, de kans op redding lijkt ineens zo ver weg. Van ellende roept ze zijn naam, maar haar stem is zo fragiel nu, dat de klanken niet uit de kloof raken.

Ze blijft uitgeput liggen. Ze schrikt op als er ineens grote klompen sneeuw en ijs over haar heen vallen. Maar het maakt haar nu niet meer uit waar die vandaan komen. Enkele seconden later is er alleen weer die ellendige stilte.

1

Brussel lente 2003

Ik was hier beter niet naartoe gekomen. Voor mij hebben Jan en Joke elkaar een hand gegeven. Ze lopen als een jong verliefd stel tussen de opgewonden menigte. Ik vind het altijd wat vervelend als mensen zich niet naar hun leeftijd gedragen. Pubers van veertig. Ze hopen waarschijnlijk dat ik straks in de massa verdwijn en dat we elkaar pas weer ontmoeten bij het portier van de auto. Na het optreden.

Jan kijkt even achterom.

‘Je hebt mijn gsm-nummer toch opgeslagen, Sarah?’

‘Ja, hoor.’

Ook Joke wendt haar gezicht nog naar mij.

‘Tot straks!’

Ik antwoord niet. In hun hoofd hebben ze afscheid van mij genomen. Ook al zitten we straks netjes naast elkaar op de tribune. Tot straks, Jan en Joke.

God, wat zal ik mij vanavond weer verschrikkelijk eenzaam voelen. Helemaal en onoverkomelijk alleen, omringd door een zee van vijftigduizend mensen. Vanaf het moment dat ik ga zitten, zal Mats weer in mijn hoofd spoken. De herinneringen aan toen zullen onstuitbaar opborrelen. Zich knagend en wroetend als een houtworm in mijn hoofd vastboren. Na vandaag zal het mij weer een stukje zwaarder vallen om niet voortdurend aan hem te denken.

Maar ... ben ik niet speciaal voor hem naar hier gekomen?

Daarstraks in de wagen hadden we zouteloos over koetjes en kalfjes zitten praten. Ik sprak over school en de plannen van het team om tijdens het volgende schooljaar een toneelvoorstelling te organiseren. De leerkrachten zullen zelf op de planken staan en de directeur, in zijn vrije tijd een theaterbeest, zal regisseren. *Romeo en Julia*, we mogen best wat ambitieus zijn. De collega's hadden mij gevraagd om de vrouwelijke hoofdrol te spelen.

'Je hebt geen man en geen kinderen, dus heb je tijd zat,' wist Donckels van wiskunde.

'Lerares Nederlands en je spreekt ook met een Hollands accent,' zei Bogaert. Er werd gegiecheld in de docentenkamer en ik probeerde mijn onrust te verbergen. Zoals altijd als ze het over mijn noordelijke tongval hadden. Ze weigeren mijn Hollandse accent toe te wijzen aan mijn prille kinderjaren in het noorden, waar ik heel soms iets over vertel. Voor hen is het een blijvende herinnering aan mijn Zweedse jeugdviend. Ik wind me er wel eens over op dat niemand de onmogelijkheid daarvan wil inzien, maar voor de collega's biedt mijn mysterieuze lief nu eenmaal boeiende stof voor speculaties en gekonkelfoes. Mijn verloren relatie met Mats blijft me ook op school achtervolgen en zolang ik hen niet wijs op hun kromme stelling spreek ik Hollands door een Zweed.

'Romeo en Julia ... Shakespeare, isn't it?' vroeg Jan nogal lullig.

'Yes, it is,' ging ik even met hem mee. 'Die tragedie waarin de minnaars op het einde sterven.'

'Waren ze niet ineens verliefd geworden op een ander?'

'Niet echt. Ze waren in het geheim met elkaar getrouwd, maar door allerlei familie-intriges moest Romeo op de vlucht. Julia werd door haar familie verplicht om met Paris te trouwen en om dat te verhinderen, deed ze alsof ze dood was.'

'Klopt,' zei Jan. 'Hoe ging het ook alweer verder?'

'Romeo hoorde van haar dood, kwam haar vol verdriet groeten aan haar graf en slikte toen vergif. Toen Julia even later verrees uit haar schijndood, zag ze haar dode geliefde. Ze pakte een dolk en stak die in haar hart.'

Ik wachtte op een reactie van Jan, maar die kwam er niet. Ik zag in de achteruitkijkspiegel een diepe frons op zijn voorhoofd verschijnen.

‘Erg, hè?’ zei ik dan maar zelf, met een glimlach om de mond. ‘Doen alsof je dood bent om toch met de man van je dromen te kunnen trouwen.’

De woorden klinken ineens erg hol en blijven een tijdje zinderen in mijn hoofd.

‘Eigenlijk wel,’ zegt Jan. ‘Ze had een goed plan, maar toch liep het helemaal verkeerd af!’

‘Zoiets,’ bazelde ik alleen.

Ik wist overigens nog lang niet of ik die toneelrol wel zou aandurven.

‘Ik denk niet dat ik de gepaste Julia voor Romeo ben,’ mompelde ik afwijzend in de docentenkamer. Ik zag hoe alle blikken zich meteen op Tom Verdure vastpinden. Hij zou Romeo spelen. Een vooruitzicht dat me tegelijkertijd opwond en deed twijfelen. Verdure is de eeuwige vrijgezel en een fervent vrouwenversierder. We gaan vaak samen op stap. Twee eenzame zielen. Zelfde leeftijd en allebei knap. Niet gebonden door een huwelijk of kinderen. Maar tot wanhoop van Verdure kwamen we nog nooit in elkaars bed terecht. Na de film, het eten, de koffie en het glas wijn vraag ik hem om me naar huis te brengen. Als hij aan mijn voordeur de motor stopt, kijk ik even koel naar hem.

‘Tot morgen, collega,’ Met een flauwe zoen op zijn wang stuur ik hem naar huis. In bed kan ik de slaap niet vatten. Ik denk aan het verdriet dat ik hem aandoe. Ik wil het nooit meer doen, het is zo respectloos. Tot we enkele maanden later een nieuwe afspraak maken. Hij vol verlangen, ik vol twijfel. En vol verdriet omdat ik er niet in slaag hem helemaal in mijn hart toe te laten.

In de auto vertelden Jan en Joke over de herinrichting van hun keuken en hun plannen om komende winter voor het eerst op skivakantie te gaan. En over hun dochter Hella, op wie ze zo trots zijn. Tijdens de paasvakantie was ze met een vriend naar Marokko

gereisd. Sindsdien is ze helemaal in de ban van de berbercultuur. 'En helaas voor haar reisgenoot ook alweer van een nieuw vriendje,' lachte Jan. Ik merkte de zorgelijke grimas op Joke's gezicht.

Het lauwe gesprek stakte vanaf het moment dat we het immense parkeerterrein van de Heizelvlakte opreden. Plots was er alleen nog de opwinding voor het concert van Bruce Springsteen. Ik zag de uitgelatenheid en de verwachting op de gezichten in de stuwende menigte. Toen namen Jan en Joke elkaars hand vast en gingen ze dicht tegen elkaar aanleunen. Ik voelde me meteen overbodig. Ik liet hen gaan en bleef een tijdje wazig om me heen kijken.

Ik hoop dat iemand naar mij zal roepen. Peter en Heidi zijn hier ook, maar ze zouden pas op de het laatste moment kunnen vertrekken. Rudi Van Veken komt ook, maar die wens ik juist niet tegen het lijf te lopen. Ook Sandra hoop ik liever niet te zien. En Verdure ... Ik sprak hem enkele keren over het concert, maar vanmorgen wist hij nog niet of hij zou komen.

'Het stadion is al weken uitverkocht, Tom!' wierp ik op. Hij lachte in mijn gezicht.

'Ik vind daar wel iets op ...' Zijn mysterieuze lach kan me doen smelten, maar soms heb ik er ook een grondige hekel aan. Zoals vanmorgen. Een aansteller, dat is hij.

Wie dan eigenlijk wel, denk ik verloren. Is er eigenlijk wel iemand? Iemand die me plots zal aanklampen? Iemand die me enthousiast in de armen zal vallen? Iemand naast wie ik tijdens het concert hoop te kunnen zitten? Of iemand met wie ik tijdens de pauze iets ga drinken? Van wie ik dan graag zou hebben dat we door het gejoel heel dicht tegen elkaar zouden komen als we in het helse kabaal iets aan elkaar wilden vertellen?

Ja, Joke is zo iemand. Maar die koos vanavond voor haar Jan. Ze had mij ervoor gewaarschuwd. 'Rij gerust met ons mee, Sarah. Maar Bruce is iets tussen Jan en mij. Daar kan zelfs jij geen speld tussen krijgen!' had ze te snel gezegd toen ik haar vroeg om samen naar het Koning Boudewijnstadion te rijden.

Ik had maar gezwegen toen. Ik wilde Joke niet weer over Mats vertellen. Al te vaak verzeilt het gesprek bij hem als we op woensdagavond na het lopen iets gaan drinken in de stad. Maar diep vanbinnen was ik geschokt door haar opmerking. Springsteen, die is ook van mij en van Mats. Het enige tastbare dat me na al die jaren nog aan hem bindt. Telkens als ik Bruce hoor op de radio, speelt de film van die ellendige zomer weer. De zomer van Mats. Maar ook de zomer van Yvonne en Remse. Over hen heb ik niemand ooit iets verteld. Zelfs Joke niet. Ik kan het niet, ik mag het niet.

‘Indrukwekkend, vind je niet?’

Joke’s gezicht gaat traag de vollopende tribunes van het voetbalstadion rond. Ik volg haar beweging niet, maar mijn ogen blijven gevestigd op het gezicht van mijn vriendin. Gek dat ze haar haar sinds vorige winter zo kort draagt. Ze zag er altijd al heel mannelijk uit en nu is ze helemaal een jongen geworden. Heb ik haar ooit al met een rok of een jurk gezien? Vast niet. Joke, dat is die lange slanke met zwart, golvend haar die haar portemonnee altijd in de achterzak van haar jeansbroek draagt. Toen, en nu nog steeds.

‘Ongelooflijk,’ zeg ik wat afwezig. Tegelijkertijd schrik ik ook wel van de golvende mensenzee. Tot nu bleven mijn ogen straal op het lege podium gericht. Daar zal binnen enkele ogenblikken Bruce Springsteen zijn opwachting maken. Mijn Bruce.

Of ónze Bruce? Plots voel ik parelend zweet op mijn voorhoofd. Zou Mats hier ook zijn? Het idee was verdorie nog geen seconde in me opgekomen. Maastricht is niet ver, misschien wel dichterbij Brussel dan bij Rotterdam waar Springsteen morgen optreedt. Ik kan me niet voorstellen dat Mats niet gaat kijken. We waren allebei even gek op The Boss en hij bracht ons snel en intens bij elkaar. Die wonderlijke nacht, toen we verborgen achter een steenhoop staarden over de glinsterende sneeuwvlakte van de gletsjer. ‘Ooit sta ik op de top van die berg,’ zei Mats stoer. Hij keek naar de dreigende tand die toen zo dichtbij leek. We bleven

kijken. Mats naar zijn Dent Blanche, ik naar mijn Mats. Het halfuur dat volgde, bepaalde het vervolg van mijn leven. In mijn hart nam ik traag maar zeker afscheid van wie ik toen liefhad. Mats kwam in de plaats. *Everybody's got a hungry heart*, zong hij stilletjes. Ik durfde niet te vragen aan wie hij toen dacht.

Ik draai onrustig op mijn zitje. Ik kijk naar de rijen mensen achter me en dan wat verder naar de plaatsen in de meest nabije vakken. Ach, natuurlijk zie ik hem niet. Zou ik hem nog herkennen? Ik heb er de voorbije jaren wel vaker bij stilgestaan. Hoe hij er op dat moment zou uitzien. In mijn herinnering leeft hij voort als de opgeschoten jongen met halfflang, blond haar en met de afwisselend weemoedige en uitgelaten lach om de mond. Hij leek wat op de voormalige tenniscod Björn Borg en hij had me in een intiem moment eens toevertrouwd dat hij heel bewust op de Zweedse tennisser wilde lijken. Die jongen had iets intriests over zich, vond hij. Maar toch was hij een kampioen, een held. De beste in wat hij het liefste deed. Ik ben nooit vergeten wat hij toen zei.

Vele jaren later schrok ik erg toen ik Kurt Cobain voor het eerst zag tijdens een popconcert op televisie. Björn Borg met een gitaar, flitste het door mijn hoofd. Ook de beste in wat hij het liefste deed.

Mijn Mats. Nee, als Björn Borg of Kurt Cobain zal hij er nu wel niet meer uitzien. Zou ik hem herkennen tussen het vele volk? Ik kan me geen oudere uitgave van Mats voorstellen. En ik wil het ook niet. Mats is jong. *The hero of my dreams*.

Zou hij mij nog herkennen? Ja, daar ben ik zeker van. Ik ben nauwelijks veranderd. Mijn haar is nog even blond en ik draag het net zo als vroeger. Halfflang en vooraan wat opzij gekamd. Mijn ogen fonkelen nog even fel als toen, daar verwonder ik me zelf vaak genoeg over. Ja, er zijn wat rimpeltjes op mijn gezicht verschenen. Kraaienpootjes rond mijn ogen. Maar ik zie er nog steeds even mooi uit. Dat weet ik gewoon. Ik merk het ook aan de lonkende blikken van vele mannelijke collega's en de bewonderende of jalouse reacties van hun partners tijdens personeelsfeestjes. En

vooral aan de stilte die elk jaar nog valt als ik op de eerste schooldag voor het eerst in een nieuwe klas verschijn. De oudste leerlingen fluiten nog naar me op de speelplaats. Hun puberale aandacht vleit me wel, maar ik kan er moeilijk mee overweg. Evenmin als met het flirterig gefleem van Tom Verdure. Ik mag hem, maar hij mag me niet opsorpen.

Een bende luidruchtige jongeren schuift mijn rij in. Niet te wild, jongens! Verpest mijn avond nu niet. Het is alsof ze mijn smeekbede aanhoren, want ze worden ineens voorbeeldig stil als ze naast me bij hun zitjes aankomen. De jongen die naast me komt zitten, heeft een mooi gezicht met helblauwe ogen waarmee hij me even glimlachend aankijkt. Hij legt zijn verkleumde handen onder zijn dijen en ik voel zijn bovenarm zacht tegen mijn linkerborst drukken. Heel even schrik ik daarvan, maar dan blijf ik onbewogen zitten. Hij weet niet dat hij mijn borst aanraakt. Ik vind het ook helemaal niet erg, integendeel. Hoe lang is het geleden dat iemand dit deed? Ik genoot er erg van vroeger, maar ineens wilde ik het niet meer. Lichtblozend kijk ik de andere kant op.

Ineens stijgt er een aanzwellend geroep van overal uit de tribunes op. Naast mij beginnen ook Joke en Jan pathetisch te schreeuwen.

Een beetje verbouwereerd kijk ik naar het podium. Klein en nietig komt een man het podium opgewandeld. Een man met een gitaar. Hij steekt zijn hand op naar de menigte en blijft stilstaan bij de microfoon. Meteen wordt hij in een gloeiend en wat omfloerst rood spotlicht gehuld.

‘I come from down in the valley ...’

Als het uit duizenden monden tegelijk komt, klinkt een ingetogen gefluister als een wild en indrukwekkend gejuich.

‘Jan! *The River!*’ giert Joke het naast mij uit. Haar armen vallen rond zijn hals en met stralende ogen blijven ze helemaal in elkaar verstrengeld luisteren. De jongens naast mij veren op en net als

honderden anderen lichten ze een aansteker op en blijven wiegend luisteren en mee neuriën.

Ik voel ineens niets meer, alleen de krop in mijn keel. Hardop meezingen lukt me niet, maar diep in mijn buik, dicht bij mijn hart, zing ik de woorden mee. Het is niet Bruce Springsteen die ze voor me zingt, maar mijn eigen jongen met een gitaar. Niet Bruce, maar Mats.

‘We ‘d go down to the river, and into the river we‘d dive ...’

Nu palmt hij me volledig in met zijn meest ontroerende lied. En straks, als ik onder de tranen zal zijn bedolven, zal hij opspringen en mij met enkele harde slagen over de snaren weer opwekken. *‘Little girl, I wanna marry you, oh yeah ...’*

Dat zong hij altijd toen en straks zal hij het weer voor mij zingen.

Plots ben ik niet meer in het Koning Boudewijnstadion, maar op een kampeerterrein in een godvergeten dorpje in het Zwitserse hooggebergte. Zit ik weer naast de Borgne, de rivier met het ijskoude gletsjerwater die bruisend voorbij stroomt. Zoals achttien jaar geleden. Het is niet de jongen met de blauwe ogen die naast me zit, maar Mats. En het is Mats’ arm die zacht mijn borst streelt.

Ik hoor nauwelijks nog wat Bruce Springsteen honderd meter verder op het podium voor mij zingt.

‘Now those memories come back to haunt me, they haunt me like a curse ...’

2

Bricola

zomer 1985

Sarah verbaast zich over de melkwitte kleur van het gletsjerwater in het kleine stuwmeer. De lage dam is in een sierlijke, kromme boog gebouwd. Enkele toeristen leunen wat lusteloos over de reling. Wat verderop werpen twee kinderen zwijgend stenen in het meertje. Ze proberen de stenen te doen dansen op het water, maar daarvoor zijn ze veel te zwaar en niet plat genoeg. De jongste zoon loopt met stenen in de hand op zijn vader af, maar die stuurt hem nogal bot weer weg. Paps gaat wat verder staan, neemt zijn verrekijker en kijkt doelloos in de hoogte. Hij doet alsof hij de bergen afspeurt, maar hij kijkt gewoon van zijn zoon weg. Mams roept iets naar haar man en gaat dan bij haar zonen staan. Ze legt haar arm troostend op de schouder van haar jongste zoon. Happy family on holidays.

Sarah is voor het eerst bij het stuwmeer en spot de bergen in de omgeving. Hoe dichterbij de Dent Blanche en de Dent d'Hérens komt, hoe nietiger de andere toppen in hun buurt lijken. De Dent Blanche, die vanuit het dal mooi symmetrisch naar zijn spitse top klimt, lijkt hier eerder op een immense rots die schuin uit de sneeuw steekt. En de massieve klomp die de Veisivi vanaf het kampeerterrein lijkt, stelt hier helemaal niets meer voor.

Veel tijd om rond te kijken gunt Mats haar niet. Hij controleert nog even of de kofferdeur van zijn blauw 2PK'tje op slot is, slingert zijn zware rugzak over zijn schouder en stapt over het brokkelige pad in de richting van het donkere dennenbos. Sarah